

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

87.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 7-го Ноября. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 7-go Listopada.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ

Санкт-петербургъ, 2-го Ноября.

Въ *Journal de St. Pétersbourg* напечатано:

„Въ прошедшее Воскресенье, 26-го Октября, Чрезвычайный и Полномочный Посоль Его Величества Императора Австрійскаго, Графъ *Коллоредо-Вальзе*, оставяя навсегда свой постъ, и Чрезвычайный и Полномочный Посланникъ Его Величества Короля Нидерландскаго, Баронъ *де Моллерусъ*, выѣзжающій за границу, имѣли честь откланяться Ихъ Величествамъ, Государю Императору и Государынѣ Императрицѣ, равно какъ и Ихъ Императорскимъ Высочествамъ, Государю Наслѣднику Цесаревичу и Государынѣ Великой Княгинѣ Цесаревнѣ, въ Царскомъ Селѣ.

„Въ Понедѣльникъ, 27-го Октября, Австрійскій Посоль Графъ *Коллоредо-Вальзе* имѣли честь откланяться Ихъ Императорскимъ Высочествамъ, Государю Великому Князю Михаилу Павловичу и Государынѣ Великой Княгинѣ Еленѣ Павловнѣ.“

Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: по случаю кончины Его Императорскаго и Королевскаго Высочества, Эрцгерцога Фридриха, наложить при Высочайшемъ Дворѣ трауръ на десять дней, съ обыкновенными раздѣленіями, начавъ оный съ 18-го сего Октября.

Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Придворной Канторѣ 24 Сентября, дочь Генераль-Лейтенанта *Эссена*, дѣвица *Марія Эссенъ*, Всемилостивѣйше пожалована во Фрейлины къ Ея Величеству Государынѣ Императрицѣ.

— Другимъ Высочайшимъ Указомъ, даннымъ той же Канторѣ 10 Октября, дѣвица *Евгенія Макова* Всемилостивѣйше пожалована во Фрейлины къ Ея Величеству Принцессѣ *Александрѣ Саксен-Альтенбургской*, Высочайше пожалованной Невѣстѣ Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Константина Николаевича.

— Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Правительствующему Сенату 11 Октября, Свѣты Его Императорскаго Величества Генераль-Майору Графу *Кушелеву* Всемилостивѣйше повелѣно состоять при Его Императорскомъ Высочествѣ Великому Князю Константину Николаевичу и управлять Дворомъ Его Высочества.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 2-go Listopada.

W *Journal de St. Pétersbourg* czytamy:

W przeszłą Niedzielę, d. 26 Października, Nadzwyczajny i Pełnomocny Posel N. Cesarza Austriackiego, *Hrabia Colloredo-Walsee*, opuszczający na zawsze swoje posadę, oraz Nadzwyczajny i Pełnomocny Posłannik N. Króla Niderlandzkiego *Baron de Molerus*, wyjeżdżający za granicę, mieli zaszczyt złożyć swe pożegnanie Najjaśniejszym Cesarzowi Jego Mości i Cesarzowej Jej Mości, tudzież Ich Cesarzkim Wysockościom, Cesarzewiczowi Następcy i Wielkiej Księżki Cesarzowej, w Carskiem-Siole.

W Poniedziałek, d. 27 Października, Austriacki Posel *Hrabia Colloredo-Walsee* miał zaszczyt złożyć swe pożegnanie Ich Cesarzkim Wysockościom, Wielkiemu Księciu *Michalew Pawłowiczowi*, i Wielkiej Księżki *Heleny Pawłowny*.

Jego Cesarzka Mość Najwyżej rozkazała raczyt: z powodu zgonu Jego Cesarzsko-Królewskiej Wysockości Arcyksięcia *Fryderyka*, przywziaszt u Najwyższego Dworu żałobę na dziesięć dni, ze zwykłemi podziałami, poczynwszy od d. 18 Października.

Przez Najwyższy Ukaz, do Kantoru Dworu w dniu 24 Września wydany, córka Generał-Porucznika *Eisena*, panna *Marya Eisen*, Najmilszociwiej mianowana została Frejliną Jej Cesarzkiej Mości.

— Przez inny Najwyższy Ukaz, do tegoż Kantoru, w d. 10 Października wydany, panna *Eugenia Mikow* Najmilszociwiej mianowana została Frejliną Jej Wysockości Księżniczki *Aleksandry Sasko-Altenburgskiej*, Wykonarzędzającej Jego Cesarzkiej Wysockości Wielkiego Księcia *Konstantego Nikolajewicza*.

— Przez Najwyższy Ukaz, d. Rządzącego Senatu, w dniu 11 Października wydany, z Orszaku Jego Cesarzkiej Mości Generał-Majorowi, *Hrabiemu Kuszelow*, Najmilszociwiej rozkazano zostawać przy Jego Cesarzkiej Wysockości Wielkim Księciu *Konstantem Nikolajewiczem* i zarządzać Dworem Jego Wysockości.

— Высочайшимъ Имѣннымъ Указомъ, 23 Августа, Всемилостивѣйше пожаловать Кавалеромъ Ордена Св. Анны 2-й степени, Командиръ Виленской Бригады Пограничной Таможенной Стражи, Полковникъ *Линевичъ*.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 12 Октября, состоящій въ званіи Подольскаго Губернскаго Предводителя Дворянства, Тайный Совѣтникъ Графъ *Пржездзѣцкій*, утвержденъ въ сей должности, по выборамъ.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 9 Октября, Гродненскаго Губернскаго Правленія Старшій Секретарь, Коллежскій Ассессоръ *Яроцкій*, переводится въ Гродненскую Гражданскую Палату Засѣдателемъ отъ Правительства.

Въ Приказѣ Г-на Военнаго Министра, Октября 14-го дня 1847 г., за N. 162-мъ, объявлено по Военному Вѣдомству слѣдующее:

Государь Императоръ Всемилостивѣйше соизволилъ пожаловать: 1-му и 2-му Баталіонамъ Дагестанскаго и 1-му и 3-му Баталіонамъ Самурскаго Пѣхотныхъ Полковъ, за отличіе и мужество, оказанныя ими противъ Горцевъ 9 и 14 минувшаго Сентября, при осадѣ укрѣпленнаго аула Салты и при занятіи оного, — знамена съ надписью: „За взятіе Салты.“

На дняхъ прибылъ, изъ-за границы, Статсъ-Секретарь, дѣйствительный Тайный Совѣтникъ Графъ *Д. Н. Влудовъ*.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 31 Октября.

Третьяго дня, по случаю наступленія 8-й годовщины существованія нынѣшняго министерства, у Короля въ Сенъ-Клау былъ большой обѣдъ для министровъ.

— Во дворцѣ герцога Монпансье въ Венсенѣ дѣлаютъ приготовления къ отъѣзду; герцогъ и герцогиня намѣрены отправиться 6-го Ноября въ Мадридъ, чтобы присутствовать при открытіи кортесовъ.

— Австрійскій посланникъ гр. Аппони, имѣлъ вчера продолжительное совѣщаніе съ министромъ иностранныхъ дѣлъ, послѣ чего отправлены были тотчасъ курьеры въ Вѣну и Бернъ.

— Съ вѣкотораго времени телеграфы между Парижемъ и Испанскою границею дѣйствуютъ съ утра до ночи. Знатные Испанцы, сопровождавшие Королеву Христину въ Парижъ, возвращаются въ Мадридъ, гдѣ имъ будутъ предоставлены прежнія ихъ званія и должности.

— Адмиралъ Лене, начальствующій надъ французскимъ флотомъ у береговъ Монтевидео, прибылъ въ Парижъ; онъ, кажется, уже не возвратится къ своему косту.

— Г. Наполеонъ Дюшатель будетъ назначенъ посланникомъ въ Римъ, на мѣсто Г. Росси.

— По извѣстіямъ изъ Океаніи, предводитель племени Тапо отправился на островъ Барабору, гдѣ онъ провозглашенъ владѣтелемъ. Этотъ островъ, по силѣ заключенной конвенціи, не подлежитъ протекторату сѣву Франціи и Англіи, но Англичане нарушили сію конвенцію и провозгласили Тапо владѣтелемъ для того, чтобы его именемъ они сами могли владѣть островомъ.

— Въ *Journal des Débats* напечатано: „Подтверждается извѣстіе, что государства южной Америки положили отправить депутатовъ на имѣющій быть конгрессъ такого рода, какой созданъ былъ Боливаромъ въ 1828 году. Конгрессъ сей имѣетъ цѣлію заключить союзъ между разными странами, для обезпеченія для нихъ на всегда — независимости, цѣлости границъ и дружбы. Мѣстомъ для сего конгресса избранъ городъ Вальпарайзо. На конгрессъ рѣшились отправить депутатовъ: Чили, Экваторъ, Новая Гренада, Перу и Боливія.“

— Реформистскія пиршества въ департаментахъ продолжаются, и вскорѣ будутъ происходить: въ Амьенѣ, Аррасѣ, Валенсѣ и Шартрѣ.

— По распоряженію министра торговли, учрежденъ въ Парижѣ медицинскій комитетъ, для изслѣдованія причинъ эпидемическихъ болѣзней на Востокѣ. Для

— Przez Najwyższy Imienny Ukaz, 22-go Sierpnia Najłaskawiej mianowany Kawalerem Orderu Św. Anny 2-jej klasy, Dowódzca Wileńskiej Brygady Pogranicznej Straży, Półkownik *Liniewicz*.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, d. 12 Października, zostający w godności Podolskiego Gubernialnego Marszałka, Radzca Tajny Hrabia *Przedziecki*, utwierdzony został w tym obowiązku, z wyborów.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, d. 9 Października, Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu Starszy Sekretarz, Kollegialny Assesor *Jarocki*, mianowany został Assesorem od Korony w Grodzieńskiej Izbie Cywilnej.

W rozkazie dziennym P. Ministra Wojny, z d. 14 go Października 1847 roku, N. 162, ogłoszono w Wydziale Wojennym, co następuję:

Jego Cesarska Mość Najmłodszej udzielić raczył: 1-mu i 2 mu batalionowi Dagestańskiego, oraz 1-mu i 3 mu batalionowi półku pieszego Samurskiego, za odznaczenie się i męstwo, jakie okazały przeciwko Góralom, d. 9 i 14 Września, przy oblężeniu obwarowanego aulu Sality i przy zajęciu tegoż, — chorągwie z napisem: „За взятіе Салты.“

W tych dniach przybył tu z zagranicy, Sekretarza Stanu, Rzeczywisty Tajny Radzca, Hr. *Bludow*.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

FRANCJA.

Paryż, 31 października.

Onegdaj, jako w 8-mą rocznicę istnienia obecnego gabinetu, dawał Król obiad dla Ministrów w St. Cloud.

— Na dworze Xięcia Montpensier w Vincennes, czynią przygotowania do podróży, Xiązę bowiem ma ze swoją małżonką wyjechać 6 go Listopada do Madrytu, w celu znajdowania się na otwarciu Kortezów.

— Posel Austriacki, Hr. Appony, miał wczoraj długą naradę z Ministrem spraw zagranicznych, po której wyprawiono natychmiast gońców do Wiednia i do Bernu.

— Od kilku dni, telegraf między Paryżem a granicą Hiszpańską jest w ciągłym ruchu od rana do wieczora. Wszyscy znakomici Hiszpanie, którzy Królowej Krystynie towarzyszyli do Paryża, wracają do Madrytu, gdzie im zwrócone będą posiadane godności i urzędy.

— Admirał Lainé, dowódzca floty francuzkiej pod Montevideo, przybył do Paryża, i, jak się zdaje, nie wróci już do swojej floty.

— P. Napoleon Duchatel ma otrzymać poselstwo w Rzymie, w miejsce P. Rossi.

— Według wiadomości z Okeanii, naczelnik plemienia Tapoo udał się na wyspę Barabora, gdzie jako niepodległy władca przez Anglików osadzony został. Wyspa pomieniona, według zawartej konwencji, nie należy do protektoratu Francji i Anglii; atoli Anglicy przekroczyli układy i ogłosili Tapoo udzielnym rządcą, aby sami pod jego imieniem panować mogli.

— W *Journal des Débats* czytamy: „Potwierdza się, że kraje południowej Ameryki postanowiły wysłać deputowanych na zwołać się mający kongress, podobny temu, jaki zwołał był Bolivar w r. 1828. Kongress ten ma na celu związek między różnemi krajami, dla zapewnienia sobie na zawsze i nawzajem: niezawisłości, nienaruszalności granic i wzajemnej zyczliwości; a to przez zawarcie traktatów ogólnego interessu, które dla wszystkich stron mają być obowiązujące. Miejsce na ten kongress wybranem jest Valparaiso. Kraje, które się już oświadczyły za wysłaniem deputowanych na kongress, są: Chili, Equador, Nowa Granada, Peru i Boiwiia.“

— Reformistowskie uczty po departamentach nie ustają, i zapowiedziane już są w Amiens, Arras, w Valence i Chartres.

— Minister handlu urządził główną służbę zdrowia w Paryżu, której zadaniem jest zbadanie chorób epidemicznych, panujących na Wschodzie. Dla uważania postę-

наблюденія хода холеры, министръ намѣренъ послать трехъ медиковъ: въ Константинополь, Александрію, Смирну, Бейрутъ и Дамаскъ.

— 24-го с. м. видно было въ Парижѣ, Гаврѣ и Страсбургѣ сильное сѣверное сіяніе, въ видѣ длинной и широкой ленты; явленіе это продолжалось полчаса, издавало поразительный блескъ на темномъ небѣ и сопровождало было трескомъ, подобнымъ громовымъ ударамъ, хотя молніи не было. Блѣдное мерцаніе луны еще болѣе придавало блеска этому сіянію. Въ тотъ же день буря причинила большія опустошенія на морѣ и на сушѣ.

— Г-нъ Пармантье, обвиняемый по дѣлу Гг. Теста и Кубьера, скончался въ Парижѣ, а Г. Пеллапра опасно боленъ.

А н г л і я.

Лондонъ 27 Октября.

Министры производятъ нынѣ почти ежедневно кабинетныя совѣты, и сегодня также происходило совѣщаніе въ министерствѣ иностранныхъ дѣлъ.

— Финансовая мѣра, предпринятая правительствомъ, для предупрежденія денежнаго перелома, весьма хорошо принята публикою. Въ *M. Chronicle* изъявляютъ живѣйшее удивленіе, что министры возымѣли счастливую мысль прибѣгнуть къ мудрымъ совѣтамъ сэръ Роберта Пила, и изъ сего дѣлаютъ заключеніе, что настоящее устройство банка, основанное на законѣ 1844 г. и сдѣлавшееся причиною уменьшенія денежнаго обращенія, будетъ измѣнено.

— Положеніе дѣлъ въ Ирландіи становится все болѣе и болѣе печальнымъ. Депутатія католическихъ прелатовъ, состоящая изъ Архимандрита, Д-ра Кролли, Архидіаконъ: Д-ра Морриса изъ Дублина и Д-ра Мекъ-Гелла изъ Туама, а также Киллалоскаго Епископа, предложила третьяго дня лорду-намѣстнику представленіе относительно господствующаго въ странѣ нищенства. Лордъ намѣстникъ сообщилъ депутации пространный отвѣтъ, въ которомъ объявляетъ, что правительство предпринимаетъ всевозможныя мѣры, для предотвращенія несчастія. Впрочемъ надѣется, что парламентъ займется устройствомъ лучшихъ соотношеній между землевладельцами и арендаторами.

— Все рабочіе въ Астонѣ, оставили вчера работу, такъ какъ хозяева фабрикъ хотѣли уменьшить дневную ихъ плату; въ слѣдствіе сего 30 предѣльнъ прекратили свои дѣйствія.

— Капитанъ Горъ назначенъ, на мѣсто просившаго отставки Г. Турнера, повѣреннымъ въ дѣлахъ и англійскимъ генеральнымъ консуломъ въ Монтевидео.

— По извѣстіямъ изъ Мальты, туда неожиданно прибылъ Ибрагимъ-Паша. Путешествіе это предпринялъ онъ, по совѣту своего лейбъ-медика, французскаго уроженца, для улучшенія здоровья; послѣ кратковременнаго пребыванія на этомъ островѣ, онъ намѣренъ прямо, или чрезъ Неаполь, возвратиться въ Александрію.

— Здѣсь образовалось общество противъ преимуществъ господствующей церкви, подъ названіемъ: *British Anti Hall Church Association*. Въ числѣ членовъ общества находится полковникъ Томсонъ. Въ продолженіе прейій о господствующей церкви въ Англійи объявлено, что ежегодные ея доходы составляютъ огромную сумму, отъ 10 до 11 милліоновъ ф. ст. (отъ 60 до 66 милліоновъ руб. сер.).

— Апостоліческой Викаріи лондонскаго округа, епископъ Висманъ, освятилъ вчера вновь сооруженную католическую церковь на новой лондонской улицѣ въ Чельмефордѣ. Сооруженіе сей церкви стоило всего 2,000 ф. ст.

— Въ газетѣ *Times* сообщаютъ, что два зубра, подаренные Его Величествомъ Государемъ Императоромъ лондонскому зоологическому обществу, благополучно привезены въ Регентскій паркъ, въ коемъ находится нынѣ 1,100 штукъ разныхъ животныхъ.

— Въ послѣднюю ночь въ Лондонѣ видно было великолѣпное сѣверное сіяніе. Свѣтъ былъ такъ великъ, что сначала думали, что это былъ пожаръ, и замѣтили пожарную команду, ѣхавшую для гашенія огня, горѣвшаго впрочемъ въ атмосферѣ. Изъ сего заключаютъ что зима будетъ сурова.

30 Октября.

Согласно Королевскому манифесту, парламентъ созывается къ 18 му Ноября, для разсмотрѣнія важ-

пѣвъ cholery, Minister wyszle jeszcze trzech lekarzy: do Stambatu, Alexandryi, Smirny, Bejrutu i Damaszku.

— Dnia 24 b. m. widziano w Paryżu, Havre i Strasburgu przepięsną zorzę północną, mającą kształt długiej i szerokiej wstęgi. Zjawisko to trwało pół-godziny; zorza była nader świetną na tle czarnego nieba; wydawała huk podobny do gromów, lubo nie widziano błyskawicy, a blade światło księżyca więcej jej tylko dodawało blasku. Teżoż samego wieczora burza na lądzie i na morzu znacząco zrzędziła szkody.

— P. Parmentier, oskarżyciel i spółoskarżony w sprawie PP. Teste i Cubières, umarł w Paryżu, a P. Pellapra jest niebezpiecznie chory.

А н г л і я.

Лондонъ, 27 października.

— Ministrowie odbywają teraz prawie codziennie rady gabinetowe i dziś odbyła się takż rada w miuisterstwie spraw zagranicznych.

— Środek bankowy, przedsięwzięty przez rząd dla zarządzenia pieniężnemu przesileniu, bardzo dobrze przyjęty został przez publiczność. *Morning-Chronicle* wynurza żywe zadowolenie, że Ministrowie powzięli szczęśliwą myśl uciec się do świetnych rad Sir Roberta Peela, i ztąd wyciąga wniosek, że terazniejsza organizacja banku, oparta na prawie z r. 1844, a będąca właśnie powodem zatamowania krążenia pieniędzy, będzie zmodyfikowana.

— Stan rzeczy w Irlandyi coraz jest smutniejszy. Deputacja Pralatów katolickich, złożona z Prymasa, Dr. Grolly, Arcybiskupów: Dr. Murny z Dublina i D-ra Mac Hale z Tuam, jako też Biskupa z Killaloe, podała onegdaj Lordowi Namiestnikowi uchwalone na synodzie Pralatów przedstawienie względem panującej w kraju nędzy. Lord Namiestnik udzielił deputacji obszerną odpowiedź, w której objawia wielkie usiłowanie rządu w celu zarządzenia niedoli, i z resztą spodziewa się, że Parlament zajmie się uregulowaniem lepszych stosunków między dziedzicami i czynszownikami dzierżawcami, niż są teraz.

— Wszyscy robotnicy fabryczni w Ashton rzucili wczoraj robotę, gdyż właściciele fabryk chcieli zniżyć ich płacę dzienną; w skutku tego 30 przedziałni stoi niezczynnych.

— Kapitan Gore mianowany został w miejsce dymisyonowanego P. Turner, sprawującym interessa i Generalnym Konsulem angielskim w Montevideo.

— Według doniesień z Malty przybył tam niespodzianie Ibrahim-Basza. Stan jego zdrowia spowodował za radą przybocznego lekarza francuzkiego tę podróż morską. Po krótkim pobycie na tej wyspie, chce on jednakże wprost, lub przez Neapol, powrócić do Alexandryi.

— Utworzyło się tu towarzystwo przeciwko wyłączeniu i przywilejom panującego Kościoła, pod tytułem: *British Anti Hall Church Association*. Pomiędzy członkami towarzystwa, znajduje się między innymi Półkownik Thompson. W ciągu rozpraw o panującym kościele w Anglii, wykazano, iż roczne jego dochody wynoszą ogromną sumę od 10 do 11 milionów f. szt. (60 do 66 milionów rubli srebrnem).

— Wikaryusz Apostolski okręgu Londyńskiego, Biskup Wiseman, poświęcił wczoraj nowo-zbudowany kościół katolicki na nowej ulicy Londyńskiej w Chelmsford. Budowa jego kosztowała tylko 2,000 f. szt.

— Gazeta *Times* donosi, iż dwa зубry, darowane przez N. Cesarza Rosyjskiego towarzystwu zoologicznemu w Londynie, szczęśliwie przywiezione zostały do parku Regenta, w którym rzeczony towarzystwo ma teraz 1,100 sztuk rozmaitych zwierząt.

— Ostatniej nocy ukazała się w Londynie pyszna zorza północna. Światło było tak wielkie, że z początku sądzono, iż to był pożar, i widziano straż pożarną, spieszącą do gaszenia ognia, który istniał tylko w atmosferze. Przepowiadają z tego ciężką zimę.

Dnia 30 października.

Według ogłoszonej dziś Królewskiej odezwy, parlament zwołany został na dzień 18-ty Listopada, dla zała-

ныхъ, нетерпящихъ отлагательства дѣлъ по внутреннему управленію.

— Владыствующая Королева 22 с. м. прибыла въ Лиссабонъ и встрѣчена была Королемъ, на придворной шлюбѣ, въ которой и привезена на берегъ, гдѣ присутствована была съ надлежащими почестями.

— Нѣсколько провинціальныхъ банковъ оидтъ прекратили уплату, именно — банкъ Будина въ Салисбури и банкъ Г. Кингъ и Броденъ въ Шафтебури.

— Въ Газетѣ *Times* сообщаютъ, что нынѣшній апостоліическій Викарій центрального округа Англій, Г. Вальшъ, произведенъ въ Вестминстерскіе архіепископы, такъ какъ новый архіепископскій приходъ въ столицѣ будетъ именоваться вестминстерскимъ. Докторъ Виземанъ, коего сначала предназначали для сей важной духовной должности, назначенъ бирмингамскимъ епископомъ. Подтверждается извѣстіе, что въ Англій званіе апостоліическаго викарія будетъ замѣнено званіемъ епископа. Въ *Times* присовокупляютъ, что будутъ учреждены четыре новыхъ католическихъ епископства, а потому два архіепископства.

Швейцарія.

Сеймъ рѣшилъ въ тайномъ засѣданіи 24 Октября (представители Зондербурна не участвовали въ немъ) *поставить въ распоряженіе Главнокомандующаго войска Союза, Г. Дюфура, 50,000 человекъ*, которые должны быть немедленно призваны къ оружію. — По частнымъ извѣстіямъ, Г. Дюфуръ, предъ принесеніемъ присяги, представилъ затрудненія касательно числа войскъ, отданнаго въ его распоряженіе, и употребленія насильственныхъ мѣръ противъ непослушныхъ. Это подало поводъ къ преніямъ, въ слѣдствіе которыхъ Г. Дюфуръ отдалъ обратно свой патентъ. — Во Франкфуртской газетѣ, напротивъ того, опровергаютъ это извѣстіе, и пишутъ, что Г. Дюфуръ присягнулъ въ званіи главнокомандующаго арміи союза. Онъ произведенъ въ генералы.

— Форортъ получилъ, 27-го Октября, ноту австрійскаго посланника, Барона Кейзерфельда, въ которой сказано, что посланнику предписано отъ его двора, въ случаѣ открытія войны, оставить Швейцарію и удалиться въ нейтральныя владѣнія, но въ то же время объявить: „что Австрія ни какимъ образомъ не будетъ вмѣшиваться въ пользу той или другой изъ противныхъ сторонъ, но останется нейтральною, и не измѣнитъ также прочихъ дружественныхъ мирныхъ отношеній къ Союзу.“

— По послѣднимъ извѣстіямъ изъерна, депутаты отложившихся кантоновъ (Зондербунда), видя нерѣшительность сейма въ засѣданіи 29 Октября, и заключаая изъ того, что сеймъ старается только выиграть время въ проволочкахъ, выѣхали изъерна 29-го Октября, въ три часа пополудни. Они объявили, что не могутъ удалиться отъ данныхъ имъ инструкцій, состоящихъ въ требованіи: во-1-хъ, немедленнаго распущенія войскъ; во-2-хъ, предложенія вопроса объ Іезуитахъ и Ааргаускихъ монастыряхъ на третейскій судъ Папы, и въ-3-хъ, поруки за ненарушиму верховную власть кантоновъ. Депутаты уѣхали даже не пообѣдавъ, и сѣли въ экипажи немедленно по выходѣ изъ залы засѣданія. Утверждаютъ, что двое изъ депутатовъ уѣхали во Франкфуртъ, для заключенія тамъ займа въ три милліона франковъ, у дома Ротшильда. По этому положенію дѣлъ, къ несчастію, нельзя сомнѣваться въ немедленномъ открытіи военныхъ дѣйствій, и въ величайшемъ бѣдствіи, угрожающемъ Швейцаріи — междоусобной войнѣ!

— Въ Католической Газетѣ постоянно извѣщаютъ объ энтузіазмѣ, съ которымъ приходятъ въ Люцернъ войска, призванныя къ оружію. При этомъ сообщаютъ также, что войска имѣютъ величайшее довѣріе къ своему генералу, Салис-Солю, (протестанту), и послѣдній къ своимъ войскамъ. — Люцернъ поставилъ 12 баталіоновъ каждый въ 500 и до 600 человекъ, Швицъ имѣетъ 4 баталіона въ разныхъ пограничныхъ мѣстахъ, Цугъ 2, Ури 2, Обервальденъ 2, Нидервальденъ 1, и превосходитъ роты застрѣльчиковъ, равно какъ и артиллерию. Нынѣ всѣ солдаты, отборнѣйшіе и старѣйшіе люди, взяли за оружіе, между тѣмъ какъ противъ волонтеровъ (въ 1845 г.) сражались только молодые люди. Кроме того вездѣ сформированы ландштурмы. Солдаты готовятся къ бою приращеніемъ Святыхъ Тайнъ и исповѣдью.

— Въ той же газетѣ извѣщаютъ, что многіе отлич-

твенія важныхъ и неcierпачьихъ звллки интересовъ краю-
выхъ.

— Крллова вдова станла в Лизбонѣ 22-го б. м.; Крл Португалскій на барѣ дворскіей удад сѣ на сполкненіе Monarchini, и одвлол яа до бреглов, гдѣ з належачемі јѣј honorami пружмована була.

— Знову килка банковъ провинціалочьихъ завлеліо swe wypлату, jako to: bank Boodina w Salisburу і bank PP. King і Brodia w Schaftebury.

— Gazeta *Times* donosi, że dotychczasowy Apostolski Wikaryusz centralnego obwodn Anglii, P. Walsh, mianowany jest Arcybiskupem Westminsterskim; nowa bowiem Arcybiskupia parafia dla stolicy ma mieć nazwę od Westminsteru. Doktor Wiseman, którego z początku na to ważne duchowne miejsce przeznaczano, mianowany został Biskupem Birminghamu. Potwierdza się, że na przyszłość w Anglii nazwa Apostolskiego Wikaryusza zastąpiona będzie przez tytuł Biskupa. *Times* dodaje, że ustanowione zostaną cztery nowe katolickie biskupstwa, a później dwa arcybiskupstwa.

ШВАЙЦАРЯ.

Sejm postanowił na tajnym posiedzeniu d. 24 października, (reprezentanci Oddzielnej Ligi nie mieli w niem udziału), *oddac pod rozkazy glownodowodzacego wojskami Związku, P. Dufour, 50,000 ludzi*, którzy mają niezwłocznie być powołani do broni. Podług prywatnych wiadomości, P. Dufour, przed złożeniem przysięgi, czynił niejaki zarzuty względem liczby wojska, oddanego pod jego rozkazy, tudzież względem użycia środków gwałtownych przeciw nieposłusznym. Okoliczność ta dała powód do rozpraw, w skutek których, P. Dufour zwrócił Sejmowi swój dyplom. Atoli, w *Gazecie Frankfurtskiej*, zaprzeczają tej pogłosce, i owszem donoszą, że P. Dufour złożył przysięgę na stopień glownodowodzacego wojskiem Związkiem, i został mianowany Jeneralem.

— Rządzący Kanton otrzymał, 27 października, notę od Posła Austriackiego, Barona *Keiserfelda*, w której tenże wyraża, iż na przypadek wojny, ma rozkaz od dworu swojego opuścić Szwajcaryą i udać się do neutralnych posiadłości, ale obok tego powinien oświadczyć: „że Austria w żaden sposób nie będzie działała na korzyść tej lub owej walczacej strony, ale pozostanie neutralną i nie zmieni też dalszych swoich przyjacielskich stosunków ze Związkiem.“

— Podług ostatnich wiadomości z Bernu, z dnia 30 października, deputowani Oddzielnej Ligi, widząc wanie sie Sejmu na posiedzeniu d. 29 października, i wnosząc z tego, że Sejm stara się uzyskać tylko na czasie przez umysłną zwłokę, wyjechali z Bernu d. 29 października o godzinie 3-jej z południa. W poprzednim oświadczeniu swem na Sejm, wyrazili, że nie mogą odstąpić od danych sobie instrukcyj, których treść jest następną: 1) żądać niezwłocznego rozpuszczenia zebranego wojska, 2) zdać kwestyą o Jezuitach i klasztorach w Argowii na sąd polubowny Papieża, i 3) domagać się rękopmi względem nietykalności najwyższej władzy Kantonów. Deputowani odjechali nawet bez obiadu i wsięli do pojazdów zaraz po wyjściu z izby posiedzeń. Zapewniają, że dwóch członków Sejmu udało się do Frankfortu dla zaciągnięcia tam pożyczki 3 milionów franków u Rotshilda. W skutek takiego położenia rzeczy, na nieszczęście, nie ma już wątpliwości, że rychło rozpoczną się kroki nieprzyjacielskie, i że się zapali domowa wojna, która zagraża Szwajcaryi największą klęską!

— W *Gazecie Katolickiej* ciągle donoszą o zapale, z jakim przybywają do Lucerny wojska, wezwane do broni. Przyczem udzielają też i tę wiadomość, że wojska mają największą ufność w swoim Jenerale Salis-Solio (protestancie), a ten ostatni w swoich wojskach. Lucerna wystawiła 12 batalionów, każdy od 500—600 ludzi. Szwyc ma 4 bataliony w różnych pogranicznych miejscach, Zug 2, Uri 2, Oberwalden 2, Unterwalden 1, tudzież wyborne rotы strzelców i artyllerya. Obecnie wszyscy żołnierze, najwybrańsi i najstarsi ludzie, wzięli się do broni, kiedy przeciwnie przeciw ochotnikom (w r. 1845) walczyli tylko sami młodzi ludzie. Nadto utworzono wszędy milicya. Żołnierze gotują się do walki przez spowiedź i przystępowanie do Najsw. Sakramentu.

— W teje gazecie donoszą, iż wielu znakomitych ofi-

ные офицеры Протестантскаго Вѣроисповѣданія предложили свои услуги семи католическимъ кантонамъ, и были приняты ими съ радостью.

И т а л и я.

Римъ, 16 Октября

Его Святейшество Папа, возвращаясь вчера вечеромъ изъ Албано и Каstellъ Гандольфо, куда ѣздилъ на нѣсколько часовъ для отдохновенія, встречаемъ былъ своими вѣроподданными съ такимъ восторгомъ, какъ бы находился въ отсутствіи нѣсколько дѣтъ.

— Въ *Diario di Roma*, обнародовано сегодня новое Папское повелѣніе (*motu proprio*) и регламентъ объ учрежденіи государственнаго совѣта, (*Consulta di Stato*) имѣющаго состоять изъ особъ, избираемыхъ провинціями. Во введеніи сказано:

„Объявивъ, 19-го Апрѣля, волю свою на счетъ сознанія въ Римѣ отличныхъ и уваженія достойныхъ особъ изъ всѣхъ областей нашихъ владѣній, мы намѣрены были составить изъ нихъ государственное совѣщательное собраніе и такимъ образомъ даровать папскому правительству учрежденіе, которое — если оно находится теперь въ чести у другихъ государствъ и правительствъ Европы — съ давнихъ временъ уже составляло славу владѣній римскаго престола, славу, которую обязаны были гению римскихъ Папъ. Мы увѣрены, что если умъ и опытность особъ, почтенныхъ выборомъ цѣлыхъ областей, будутъ оказывать намъ свое пособіе, то для насъ не столь будетъ трудно сильною рукою управлять кормиломъ государства, чтобъ довести общественную администрацію до той степени цвѣтущаго состоянія, на которую мы, съ помощію рѣшительной воли, твердо уповаемъ возвысить ее. Вотъ та цѣль, которой мы, конечно, достигнемъ, если къ нашей рѣшительной волѣ присоединится всеобщая умѣренность, которая терпѣливо ожидаетъ созрѣнія плода уже насажденнаго сѣмени и которая словомъ, письмомъ и поведеніемъ всему свѣту доказываетъ, что народъ, исполненный религіи и любви къ своему государю и одаренный здравымъ умомъ, съ духомъ порядка и умѣренностію, получаетъ благодѣяніе, за которое онъ умѣетъ быть признательнымъ. Вотъ чего желаемъ мы въ награду за наши постоянныя и печеныя объ общественномъ благѣ и что заслуживаемъ себѣ надеждою получить.

„Гл. I. Регламентъ содержитъ въ себѣ учрежденіе и составъ государственнаго совѣщанія (*Consulta*). Оно состоитъ изъ кардинала-президента, прелата-вице президента и 24 статс-консультовъ, именно 4 отъ Рима и Комарки, 2 отъ Болоньи и по 1 отъ каждой изъ прочихъ областей. Этому собранію придано въ помощь нѣсколько аудиторомъ (*Uditori*); кромѣ того оно имѣетъ главнаго секретаря, начальника счетной части (*Capo-Contabile*) и канцелярію изъ нѣсколькихъ отдѣленій. Гл. II. Президентъ и вице президентъ назначаются Папою, равно и статс-консульты, но послѣдніе выбираются изъ списковъ, подносимыхъ Папѣ областными совѣтами. Выборъ производится на пять лѣтъ; пятая часть членовъ ежегодно смѣняется новыми; впрочемъ, каждый членъ можетъ быть избранъ и въ другой разъ. Гл. III. Государственная консультація состоитъ изъ четырехъ отдѣленій: для законодательства; для финансовъ; для внутренняго управленія, торговли, промышленности и земледѣлія; для военныхъ дѣлъ, публичныхъ работъ и тюремъ. Члены для каждаго отдѣленія назначаются кардиналомъ президентомъ и сами выбираютъ своего председателя и секретаря. Гл. IV. Государственная консультація подаетъ свой гласъ въ дѣлахъ, касающихся пользы всего государства или одной области, при составленіи или отмѣненіи законовъ, при публичной продажѣ государственнаго имущества, принятіи долговъ, наложеніи или уничтоженіи податей, назначеніи таможенныхъ пошлинъ, при перемѣнѣ общественнаго устройства, общинныхъ и областныхъ совѣтниковъ. Обо всѣхъ этихъ предметахъ совѣщаніе происходить напередъ въ отдѣленіи, а потомъ уже въ общемъ собраніи. Какъ консультація, такъ и каждое отдѣленіе можетъ относиться правительству съ своими предложеніями и просьбами. Гл. V. Предметы, подлежащіе консультаціи, раздѣляются на дѣла перваго и втораго разряда. Вышеупомянутые предметы, равно какъ и все, что признается за важное самимъ монархомъ или совѣтомъ министровъ, составляютъ дѣла перваго разряда; прочее принадлежитъ ко второму разряду. Все предметы

церѣвъ протестантскаго вызнанія, оіаровалаъ свое услуги седмю Католическимъ Кантонамъ, и ѣе же з радостью принято.

В ѣ о с н у.

Рымъ, 16 października

Отецъ św., powracając onegdaj wieczoremъ zъ Albano i Castel Gandolfo gdzie dla wypoczynku na kilkanaście godzin wyjeżdżał, przyjmowany byłъ zъ takimъ zapętem, jakъ gdyby zъ wieloletniego oddalenia powracał.

— Dzisiejszy *Diario di Roma* ogłasza nowe *Motu proprio* Papieżkie i Regulaminъ o urzędzeniu Rady Stanu (*Consulti di Stato*), mającej składać się zъ osób, przezъ prowincje wybraanych. We wstępie wyrażono:

„Gdyśmy d 19 kwietnia b. r. objawili wolę naszą względemъ zwołania do Rzymu znamienitszych i dostojniejszychъ osóbъ ze wszystkichъ prowincji naszych, zamiaremъ naszymъ było utworzyć zъ nichъ Radę Stanu, i tymъ sposobemъ obdarzyć rządъ Papieżki nową instytucją, która — jeśli jest obecnie wъ poszanowaniu u innychъ mocarstwъ i rządówъ europejskich — od dawna jużъ stanowiła chwałę posiadłości Stolicy Apostolskiej, chwałę, którą te kraje winne były Gieniuszowi Rzymskichъ Papieżów. Jesteśmy przekonani, że jeśli rozsadekъ i doświadczenie osóbъ, na których padnie wybórъ całychъ prowincji, będą nas wspierać współdziałaniemъ swoimъ, łatwiejszą namъ będzie rzeczą sprawować silną dłońią ster państwa, aby administracja publiczną doprowadzić do tego stopnia świetności, na jaką ją, przy stanowczej woli, mamy mocną nadzieję postawić. Oto jest cel, który bezъ wątpienia osiągniemy, skoro zъ naszą stanowczą wolą połączy się ogólne umiarkowanie, które umie oczekiwać cierpliwie ażъ plon zъ zasianego jużъ ziarna dojrzeje, i które słowem, piśmemъ i czynemъ dowiedzie całemu światu, że naródъ, przeniknięty religią i miłością ku swemu Monarsze i obdarzony zdrowymъ rozsądkiemъ, wъ duchu tylko porządku i umiarkowania przyjmuje dobrodziejstwo, za które unie być wdzięcznymъ. Oto jest jedyna nagroda, jakiej pragniemy za naszą niustanną troskliwość o dobro publiczne, i którą spodziewamy się otrzymać.“

Sam Regulaminъ zawiera wъ sobie: *Rozd. I.* Urządzenie i składъ Rady Stanu. Rada ta składa się zъ Kardynała Prezesa, Prałata Wice-Prezesa i zъ 24-ech takъ zwanychъ Konsultorów Stanu, to jest, 4-ech deputowanychъ zъ Rzymu i od Komarki, 2 zъ Bolonii i po 1 zъ kaźdej innej prowincji. Temu zgromadzeniu przydaje się do pomocy kilku Auditorów (*Uditori*); nadto ma ono głównego Sekretarza, Naczelnika rachunkowej części (*Capo Contabile*) i kancelaryę zъ kilku oddziałów. *Rozd. II.* Prezes i Wice-Prezes mianują się przezъ Papieża; toż samo i Konsultorowie Stanu, ale ci ostatni wybierają się zъ listy trzechъ kandydatów, przedstawianychъ Papieżowi przezъ Radę powincjonalną. Wybórъ czyni się na latъ pięć; piąta częśćъ członkówъ Rady ma się odmieniać corocznie, to jestъ być zastępowaną przezъ nowychъ; atoli kaźdy członekъ może być wybranymъ i powtórnie. *Rozd. III.* Rada Stanu dzieli się na cztery oddziały: prawodawczy; finansowy; spraw wewnętrznychъ, obejmujący handel, przemysłъ i rolnictwo; tudzieżъ oddziałъ wojny, robótъ publicznychъ i więzień. Członkowie do kaźdego oddziału wybierani są przezъ Kardynała-Prezesa, a zaś sami wybierają swego Prezesa i Sekretarza. *Rozd. IV.* Rada Stanu ma głosъ doradczy wъ sprawachъ tyczącychъ się dobra całego państwa lub jednej prowincji, przy układaniu lub uchylaniu prawъ, przy publicznejъ przedaży własności skarbowej, zaciągnięciu długu, nałożeniu lub zniesieniu podatkówъ, przy ustanowieniu opłatъ celnychъ, przy odmianie municypalnychъ ustaw, lub teżъ municypalnychъ i powincjonalnychъ Radców. O wszystkichъ tychъ przedmiotachъ narady odbywają się naprѣdъ wъ oddziale, a dopiero potemъ na ogólnymъ zgromadzeniu Rady. Jakъ cała Rada takъ i kaźdy jejъ oddziałъ może przedstawiać rządowi swoje prośby i wnioski. *Rozd. V.* Przedmioty, mające się roztrząsać wъ Radzie, dzielą się na sprawy pierwszego i drugiego rzędu. Wyżejъ rzeczzone przedmioty, jako teżъ i wszystko to, co będzie uznane za ważne przezъ samego Monarchę lub przezъ Radę Ministrów, stanowi sprawy pierwszego rzędu; reszta należy do drugiego. Wszystkie przedmioty pierwszego rzędu roztrząsają się na ogólnymъ posiedzeniu Rady. Kaźdy Minister może być obecny przy rozprawachъ i brać wъ nichъ udziałъ, nie mającъ jednakże głosu. Główny Sekretarzъ pro-

перваго разряда разсматриваются въ общемъ засѣданіи. Каждый министръ можетъ присутствовать при совѣщаніи и участвовать въ немъ, не имѣя однако голоса. Главный секретарь ведетъ протоколъ. *Гл. VI.* Аудиторы дѣлятся на два класса. Число ихъ равняется числу статъ-консультовъ. Аудиторъ долженъ быть не моложе 21 года и имѣть аттестатъ отъ фило-софскаго или юридическаго факультета. Государь избираетъ его изъ списка, представленнаго консультаціею. Эти аудиторы ежегодно разсмѣщаются президентомъ по отдѣленіямъ. Тамъ они могутъ присутствовать при совѣщаніяхъ и быть употреблены для составленія докладовъ. Государственная консультація собирается въ первый разъ 15-го Ноября.“

— Обнародованіе манифеста объ учрежденіи государственной консультаціи произвело неописанный восторгъ въ жителяхъ Рима. Они собрались на *Piazza del Popolo* и отправились церемониальнымъ шествіемъ съ знаменами и музыкою къ квиринальскому дворцу для изьявленія своей благодарности Папѣ. Его Святѣйшество вышелъ на балконъ, благосклонно принявъ выраженіе признательности народа и благословилъ его.

— Говорятъ, что когда проектъ регламента государственнаго совѣта, по указанію самаго Папы, былъ конченъ, онъ, по старому обычаю, представленъ былъ кардиналамъ на разсмотрѣніе; послѣдніе старались разными вставками измѣнить его духъ и въ концѣ присовокупили статью, выражавшую объявленіе, что этимъ регламентомъ заключается рядъ реформъ въ государственномъ управленіи. Пій IX, прочитавъ тетрадь, взялъ перо и вычеркнулъ всѣ прибавленныя замѣчанія, вмѣстѣ съ послѣднею статьею, написавъ внизу слова: „*Ebben, vogliamo vedere chi ci legherà le mani!*“ (хорошо! посмотримъ, кто намъ свяжетъ руки.)

По сему случаю приводятъ здѣсь другое, подобное сему, обстоятельство, которое случилось, при первомъ проектѣ созванія свѣтскихъ депутатовъ изъ провинцій, для общаго совѣщанія съ правительствомъ, относительно мѣръ улучшенія государственнаго управленія. Ни одинъ изъ кардиналовъ, съ коими прежде Папа разговаривалъ по сему предмету, не оказалъ противорѣчій въ мнѣніи; но когда приступили къ тайной баллотировкѣ въ Коллегіи, въ урнѣ нашлось всего только три бѣлыхъ шара, то есть въ пользу проекта Папы. Пій IX, не показывая ни малѣйшаго знака удивленія, положивъ передъ собою бѣлые и черные шары, спокойно объявилъ: „что не прилично, чтобы въ средѣ св. Коллегіи которая должна подавать примѣръ христіанскаго единогласія и мира, господствовала разница мнѣній!“ — и говоря это, снялъ съ головы бѣлую Папскую шапочку, и накрылъ оною черные шары. Созваніе депутатовъ было опредѣлено.

— Кардиналъ статъ-секретарь Феррети приказалъ, чтобы всякій религіозный орденъ платилъ десять процентовъ съ своихъ доходовъ, для покрытія государственныхъ издержекъ.

— Здѣсь наряжена коммиссія, которая должна заняться составленіемъ регламента для цензоровъ періодическихъ изданій. Эта коммиссія состоитъ изъ *vices-maestro del sacro palazzo*, двухъ областныхъ депутатовъ и одного изъ редакторовъ газеты *Bilancia*, г-на Паоло Маццо.

— Князь Канино все еще находится подъ домашнимъ арестомъ, и, кажется, дѣло его разбираютъ судебнымъ порядкомъ.

— Прибывшій сюда недавно священникъ Лакордеръ, который, какъ извѣстно, востановилъ во Франціи орденъ Доминикановъ, выѣхалъ отсюда обратно во Францію, не произнеши въ Римѣ ни одной проповѣди.

Ливорно, 8 Октября.

Одѣленіе округовъ Понтремоліи и Фивизцано, принадлежавшихъ прежде герцогству Луккскому, а нынѣ не присоединенныхъ къ герцогству Тосканскому, можетъ причинить новую запутанность въ политическихъ дѣлахъ сего же В. герцогства. На основаніи трактата, заключеннаго въ 1844 году между Луккою и Тосканскою, первый изъ сихъ округовъ долженъ перейти къ герцогству Пармскому, второй же къ герцогству Моденскому. Между тѣмъ жители обоихъ округовъ протестуютъ противъ сего распоряженія, и препроводили къ В. герцогу Тосканскому адрессы съ просьбою, чтобы онъ удержалъ ихъ подъ своимъ владычествомъ. Понтремолінскій епископъ отправился лично, съ этою цѣлію, во Флоренцію, но В. герцогъ отвѣчалъ, что хотя онъ и сожалѣеть о томъ, что долженъ лишиться столь добрыхъ поддан-

вади протоколъ. *Rozdz. VI.* Аудиторowie dziela się na dwie klasy; liczba ich równa się liczbie Konsultorow Stanu. Auditor nie może być młodszy nad 21 lat wieku i musi mieć akademicki stopień z filozoficznego lub prawnego wydziału. Papież wybiera go z listy trzech kandydatow podanej przez Radę. Auditorowie ci przeznaczani są corocznie przez Prezesa do różnych oddziałów, gdzie mogą być obecnymi przy naradach, i używani są do układania sprawozdań. Rada Stanu zgromadzi się po raz pierwszy dnia 15 listopada“

— Огłoszenie powyższego manifestu o ustanowieniu Rady Stanu, wywołało nową radość i zapal pomiędzy mieszkańcami Rzymu. Tłumy ludu zebrane na placu *del Popolo*, z chorągwiemi, pochodniami i muzyką, udały się w uroczystej processyi do pałacu Kwirynalskiego, dla wynurzenia Ojcu św swojej czei i wdzięczności. Jego Świątobliwość ukazał się na krążanku, przyjął łaskawie wynurzenie wdzięczności ludu i udzielił mu swoje błogoślawieństwo.

— Opowiadają w Rzymie, że gdy projekt powyższego Regulaminu Rady Stanu, z rozkazu samego Papieża, był już gotowy, przedstawiono go, podług dawnego zwyczaju, na rozpatrzenie Kardynałom, którzy, przez rozmaite dodatki, starali się zmienić duch jego, i na końcu dołączyli artykuł, zawierający oświadczenie, iż na obecnym regulaminie kończyć się ma szereg reform w administracyi państwa. Pius IX przejrzawszy ten rękopism, wziął pióro, i nie nie mówiąc, przekreślił wszystkie przydane noty, wraz z artykułem końcowym, a na miejsce jego napisał słowa: „*Ebben, vogliamo vedere chi ci legherà le mani!*“ (Dobrze! zobaczymy, kto nam zwiąże ręce?).

Z powodu tej okoliczności, przypominają też tu inną, która miała miejsce przy pierwszym projekcie zwołania świeckich deputowanych z prowincyi, dla wspólnej narady z rządem, względem środków ulepszenia administracyi krajowej. Żaden z Kardynałów, z którymi naprzód Papież ustnie o tym przedmiocie rozmawiał, nie okazał bynajmniej sprzeciwienia w zdaniu; atoli, gdy przyszło do tajnego głosowania w Kollegium, trzy tylko kreski w urnie znalazły się białe, to jest za projektem Papieża. Pius IX, wie okazując najmniejszego znaku zadziwienia, położył przed sobą w dwóch kupkach kreski białe i czarne, i oświadczył spokojnie: „iż nie przystoi, aby w tonie św. Kollegium, które powinno światu dać przykład chryścijańskiej jedności i zgody, panowała różnica zdań i kolorów!“ — i to mówiąc, zdjął z głowy białą czapeczkę Papieżką i przykrył nią kreski czarne. Zwołanie deputowanych zostało postanowione.

— Kardynał Sekretarz Stanu *Ferretti*, ogłosił postanowienie, aby każdy religijny zakon, wnosił corok do publicznego skarbu 10-ty procent od wszelkich swoich dochodów, dla pokrycia wydatków Państwa.

— Ustanowiona tu została Kommissya, mająca się zająć ułożeniem regulaminu dla cenzorów pism peryodycznych. Kommissya ta składa się z *Vice-Maestro del sacro palazzo*, dwóch deputowanych z prowincyi i jednego z wydawców gazety *Bilancia*, P. Pawła *Muzzio*.

— Xiążę *Canino* ciągle jeszcze zostaje w domowym areście, i zdaje się, że sprawa jego, rozstrzygnie się porządkiem sądowym.

— Przybyły tu niedawno X. *Lacordiere*, który, jak wiadomo, przywrócił we Francyi zakon Dominikanów, wyjechał ztąd z powrotem do Francyi, nie mając ani jednego kazania w Rzymie.

Liorno, 18 października.

Oddzielenie obwodów Pontremoli i Fivizzano, należących dotychczas do Xięstwa Lukieskiego, a teraz nie wcielonych do W. Xięstwa Toskańskiego, może sprowadzić nowe zawikłania w sprawach politycznych tegoż W. Xięstwa. Na zasadzie bowiem traktatu zawartego w roku 1844 pomiędzy Lukką i Toskanią, pierwszy z tych obwodów odpada do Xięstwa Parmy, a drugi do Xięstwa Modeny. Tymczasem mieszkańcy obudwóch protestują przeciwko temu rozporządzeniu, i podali do W. Xięcia Toskańskiego adresy z prośbą, aby je pod swém panowaniem zatrzymał. Biskup Pontremoliński udał się sam w tym celu do Florencyi, ale W. Xiążę odpowiedział, iż jakkolwiek ubolewa nad tém, iż tak dobrych poddanych utracić musi, zawarte atoli z innemi rządami traktaty spełnione być powinny. Mieszkańcy obwodu Fivizzano wysłali także deputowanych do Florencyi, aby oświadczyć W. Xięcia, iż nie

ныхъ, но заключенные съ другими правительствами трактаты должны были исполнены. Жители Фивизза то же присылали во Флоренцію депутатовъ, чтобы выразить великому герцогу свое нежеланіе принадлежать Моденѣ. Пиза равномерно подала просьбу по тому же дѣлу, и, со вчерашняго дня, подобное прошеніе къ великому герцогу ходитъ по рукамъ и въ Livorno. Экземпляры этого прошенія лежатъ на столахъ во всѣхъ публичныхъ мѣстахъ, и подписчиковъ считаютъ уже тысячами. Такимъ образомъ существуетъ опасеніе, что это очевидное сопротивленіе двухъ сказанныхъ округовъ, можетъ подать поводъ къ волненіямъ и побудить къ сильнымъ мѣрамъ.

Генуя, 19 Октября.

Вчера прибылъ сюда принцъ Жуэвильскій изъ Спеція, и посетивъ проживающаго здѣсь нынѣ Луккскскаго герцога, отправился въ дальнѣйшій путь въ Туринъ. Французская эскадра находится нынѣ въ заливѣ дельма-Спеція.

Испанія.

Мадридъ, 18 Октября.

Третьяго дня, вечеромъ, Королева принимая въ частной аудіенціи князя Глюксберга и Г. Бульвера. Французскій посланникъ вручилъ Королевы письма герцогини Монпансе, полученные съ послѣднею эстафетою. Королева Христина принимала въ аудіенціи много знатныхъ особъ, у Короля тоже былъ большой съездъ. Королева Изабелла выжидала сегодня съ своимъ супругомъ, безъ всякой свиты, и только въ 4 часа возвратилась во дворецъ. Говорятъ, что Ихъ Величества ѣздили поздравлять герцогиню Сеса, по случаю дня ея рожденія.

— Король ѣздилъ вчера верхомъ въ Фуэте Кастильяна.

— Министръ юстиціи предложилъ всемъ судамъ оставить безъ дальнѣйшаго производства всѣ процессы, возникшіе за нарушеніе правилъ о книгопечатаніи.

— Говорятъ, что генераль Нарваэзъ предлагалъ Департеру занять постъ посланника въ Лондонъ; отвѣта Департеро ожидаютъ со дня на день.

— Послется слухи, что герцогъ Монпансе придетъ въ исходѣ с. м. и будетъ назначенъ главнокомандующимъ войсками Каталоніи.

22 Октября.

Королевскимъ постановленіемъ, Г. Бертранъ де Лисъ назначенъ къ управленію морскимъ министерствомъ, которымъ до сихъ поръ управлялъ военный министръ Г. Кордоба.

— Въ *Eco del Comercio* пишутъ, что въ министерствѣ, по поводу возникшихъ уже недоумѣній, произойдутъ перемѣны, что герцогъ Рianzaресъ будетъ военнымъ министромъ Г. Монъ финансовъ, г-нъ Пидаль министромъ внутреннихъ дѣлъ, а Г. Гонзалесъ Bravo министромъ иностранныхъ дѣлъ. Генераль Нарваэзъ останется по прежнему председателемъ совѣта министровъ, безъ особаго управленія.

— На вопросъ одной прогрессистской газеты—думаетъ ли правительство герцогини Монпансе доставить званіе герцогини Астурійской, въ *Heraldo* отвѣчаютъ, что только супруга старшаго королевскаго сына можетъ пользоваться этимъ званіемъ, но что званіе это не безусловно необходимо для наследниковъ престола. Изъ сего полуофициальнаго объявленія видно, что герцогиня Монпансе не думаетъ отказываться отъ правъ своихъ на испанскій престолъ, и что напротивъ права ея будутъ поддерживаемы министерствомъ Нарваэза.

— Замѣчено, что Г. Бульверъ на послѣдней аудіенціи у Королевы, былъ не въ мундирѣ, по обыкновенію, а въ черномъ фракѣ.

— Г. Вилларенте назначенъ интендантомъ двора, вмѣсто Г. Пена Агвайо.

— Генераль Примъ назначенъ генераль-капитаномъ въ Порторико.

— Слышно, что сегодня прибудетъ сюда генераль Серрано, и тотчасъ отправится за границу.

— Французскій флотъ, подъ начальствомъ принца Жуэвильскаго, отправится къ Балеарскимъ островамъ.

— Въ *Cl mor publico* пишутъ, что Королева Христина обладаетъ имуществомъ въ 1,700 милл. реаловъ.

ею принадлежатъ до Модены. Мѣсто Пиза подало равнѣжъ просьбу въ томъ же дѣлѣ, а отъ вчерашняго дня подобная просьба краіе между жителями въ Livorno. Копіе ея лежатъ на столахъ во всѣхъ публичныхъ мѣстахъ, и уже подписовъ лежатъ тысячами. Тимчасемъ зачехлила обавя, абы то явнѣе спротивленіе двухъ паміеніонныхъ обводовъ, не стало сѣ поводомъ до забурженъ и уженія прымусовыхъ сродковъ.

Genua, 19 października.

Wczoraj przybył tu Xiąże Joinville ze Spezzia, a odwiedzisz mieszkającego tu obecnie Xięcia Lukieskiego, udał się w dalszą drogę do Turynu. Eskadra francuzka stoi teraz w zatoce della Spezia.

Hiszpania.

Madryt, 18 października.

Onegdaj, wieczorem, mieli u Królowej prywatne posłuchanie Xiąże Glücksberg i P. Bulwer. Posel francuzki oddał Manarchini listy Xiężny Montpensier, uadesłano ostatnią sztafetą. Królowa Krystyna dawała posłuchanie wielu znakomitym osobom, a i u Króla było także bardzo wiele osób. Królowa Izabella wyjeżdżała onegdaj ze swoim małżonkiem, bez żadnego orszaku, i dopiero o godzinie 4-ej wróciła do pałacu. Mówią, że Monarsza para złożyła złożeńie powińszowania Xiężnej Sesa, z powodu rocznicy jej urodzin.

— Król wyjeżdżał wczoraj konno do Fuente Castellana.

— Minister sprawiedliwości Arrazola, zavezwał okólnikiem wszystkie sądy, aby processa, wytoczone o przestąpienie praw druku, umorzyły.

— Mówią, że Jenerał Narvaez pisał do Jenerala Espartero względem zajęcia posady poselskiej przy dworze Londyńskim. Odpow edź Jenerala Espartero jest co chwila spodziewana.

— Krąży pogłoska, że Xiąże Montpensier przybędzie tu przy końcu b. m. i że temuż Xięciu ma być oddane główne dowództwo nad wojskami w Katalonii.

Dnia 22 października.

Postanowieniem Królewskim, P. Bertran de Lys otrzymał ministerstwo morskie, które dotychczas P. Cordoba, Minister wojny, tymczasowo piastował.

— *Eco del Comercio* donosi, że z powodu wynikłych już nieporozumień mają zajść zmiany w gabinecie, skutkiem których Xiąże Rianzares ma być Ministrem wojny, P. Monъ skarbu, P. Pidal spraw wewnętrznych, a P. Gonzales Bravo, spraw zagranicznych. Jenerał Narvaez pozostanie zawsze Prezesem Rady, ale nie będzie miał żadnego działu.

— Na zapytanie jednej gazety progressistowskiej, czy rząd nie myśli Xiężnie Montpensier dodać tytułu Xiężny Asturji, odpowiada *Heraldo*, że tylko małżonka najstarszego syna Królewskiego nazwisko to nosić może, atoli tytuł ten nie jest bezwarunkowo potrzebnym dla Następców tronu. Z tego pół urzędowego oświadczenia okazuje się, że Xiężna Montpensier nie myśli wcale wyrzec się praw swoich do tronu Hiszpańskiego, i że owszem prawa jej wspierane będą przez Ministerstwo Narvaeza.

— Uważano, że P. Bulver na ostatnim u Królowej posłuchaniu, nie był w mundurze, jak zwykle, ale tylko w czarnym fraku.

— P. Villarente mianowany został intendentem pałacu, w miejsce P. Pena Aguayo.

— Jenerał Prim mianowany został Kapitanem Jeneralnym w Portorico.

— Krąży pogłoska, że dzisiaj przyjedzie tu Jenerał Ser-rano, i uda się natychmiast za granicę.

— Flota francuzka, zostająca pod dowództwem Xięcia Joinville, spodziewana jest na wyspach Balaarskich.

— *Clamor publico* donosi, że Królowa Krystyna ma miliard siedmset milionów realów majątku.

ПОРТУГАЛІЯ.

Лиссабонъ, 14 Октября.

Въ здѣшней столицѣ все спокойно, но изъ Порту и другихъ мѣстъ получены извѣстія, что въ народѣ замѣтно волненіе. Графъ Бомфимъ съ товарищами прибылъ въ Лиссабонъ, на корабль *Terrible*; и вышелъ на берегъ безпрещтвенно.

— Приготовленія къ выборамъ продолжаются: партія Сентябцевъ надѣется одержать значительный перевѣсъ.

— Англійская эскадра все еще стоитъ на Тагѣ.

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 18 Октября.

По извѣстію изъ Бухареста, тамошній французскій посланникъ, вслѣдствіе прошенія греческаго агента, обѣщавъ временное французское покровительство торговлѣ поданнымъ греческимъ, присовокупивъ однако, что, для официального участія въ этомъ дѣлѣ, онъ долженъ ожидать настоящихъ по сему предмету инструкцій своего двора — Здѣсь, въ Константинополь думаютъ отступить отъ строгаго исполненія принудительныхъ мѣръ противъ Греціи, чтобы по волеу министерству въ Аѳинахъ дать время и возможность войти въ ближайшія сношенія. Говорятъ, будто бы греческій кабинетъ получилъ отъ одной изъ великихъ державъ совѣтъ, чтобы недоразумѣнія съ Портою старался окончить въ возможной скорости.

— Последнія полученныя изъ Сиріи извѣстія, весьма удовлетворительны; въ Ливанскихъ горахъ господствуетъ совершенное спокойствіе. Вновь назначенный Саидскимъ губернаторомъ Мекодраль-Мустафа-Паша вступилъ въ должность и отправляетъ оную съ большимъ благоразуміемъ и твердостью.

— Въ Албаніи водворяется спокойствіе. Предводитель мятежниковъ Джелика, державшійся еще въ Аргиро-Кастро, былъ разбитъ въ нѣсколькихъ стычкахъ, а въ послѣдней, въ коей участвовало самое большое число инсургентовъ, потерялъ онъ совершенное пораженіе; отрядъ его весь разсѣялся и удалился въ горы, будучи преслѣдуемъ превосходящими силами. Мятежники, быть можетъ, еще будутъ сопротивляться, но уже навѣрное не успѣютъ сосредоточить своихъ силъ.

— По извѣстіямъ изъ Трапезунта, холера тамъ почти со всею прекратилась.

ОСТЪ-ИНДІЯ.

Бомбей, 11 Сентября.

Происки Раниы (Королевы), заставили наконецъ Дурхаръ (государственный совѣтъ) заключить се въ Шаикупрекую крѣпость. Слышно, что англійскій гарнизонъ въ Лагорѣ будетъ всякій годъ смѣняемъ; значить все войска будутъ пользоваться увеличеніемъ жалованья, назначеннымъ за сію службу.

— Остъ-Индскій генераль-губернаторъ намѣренъ отправиться въ Аудекую страну, которой Король расположенъ уступить Англии свои земли, съ условіемъ, чтобы ему оставлено было его званіе и уплачиваемо приличное жалованье.

— Сэръ Ч. Нэпиръ рѣшительно отказался отъ должности Синдскаго губернатора.

— Изъ Бокгары сообщаютъ, что тамошній Король въ припадкѣ гнѣва, убилъ собственною рукою негодяя Абдуль-Самуда, перваго своего министра, того самаго, который присовѣтовалъ Королю, чтобы онъ приказалъ казнить полковника Стодарта и капитана Коннолли.

PORTUGALIA.

Lizbona, 14 października.

W tutejszej stolicy panuje najzupełniejsza spokojność, jednakże donoszą z okolic, że się w Porto i w innych miejscach lud powtórnie burzy. Hr. Bomfim przybył z towarzyszami swymi do Lizbony, na okręcie *Terrible*. Wyładowanie tego oddziału nastąpiło bez najmniejszych przeszkód.

— Ciągłe jeszcze trwają przygotowania do wyborów. Septembrzyści sądzą, że znaczną osiągną większość.

— Eskadra angielska ciągle jeszcze stoi na Tagu.

ТУРЦІЯ.

Konstantynopol, 18 października.

Według wiadomości z Bukarestu, tameczny Posel francuzki, przychylając się do prośby Ajenta greckiego, przyrzekł tymczasowo opiekę francuzką handlowi i poddanym greckim; dodał jednak, że dla urzędowego wdania się w tę sprawę oczekiwać musi bliższych instrukcyi od dworu swego. Tu w Konstantynopolu zamysłają odstąpić od ścisłego wykonywania środków zmagających przeciwko Grecyi, aby nowemu ministerstwu w Atenach dać czas i sposobność zbliżenia się z nami. Gabinet grecki otrzymał miał od jednego z wielkich mocarstw zalecenie, aby nieporozumienia z Portą ile możności jak najprędzej ukończył.

— Ostatnie wiadomości z Syrii nadeszły, są nader zaspokajające: w Libanach bowiem panuje najzupełniejsza spokojność. Nowy Gubernator Saidy, Iskodralu Mustafa-Basza, rozpoczął swoje urządowanie, które odznacza się roztropnością i sprężystością.

— W Albanii wraca spokojność. Głowa rokoszan Dżuleka, który trzymał się jeszcze w Argiro-Kastro, pokonany został w kilku pojedynczych walkach. W ostatniej pomimo większej niż kiedy liczby rokoszau, poniósł stanowczą klęskę; wojsko jego poszło w rozsypek i schroniło się w góry, gdzie jest od przemożnej siły *šeigane*. Rokoszanie może się jeszcze będą mogli opierać, lecz już sił swoich nie połączają.

— Według doniesień z Trapezuntu, cholera już tam prawie zupełnie ustąpiła.

ИНДІЯ ВѢШОДНІЕ.

Bombaj, 11 września.

Intrygi Ranihy (Królowej) skłoniły nakoniec Durbar (Radę Stanu) do zamknięcia jej w twierdzy Shaikupra. Słychać, że załoga angielska w Lahore ma być corok zmieniana, aby inne wojska miały udział w wysokim za tę służbę żołdzie.

— Jeneralny Gubernator Indyi Wschodnich zamierza udać się do państwa Oude, którego Król skłonny jest oddać Anglii swoje kraje, z warunkiem, aby mu tytuł jego pozostawiony i stosowna pensya wypłacana była.

— Sir Karol Napier rzekł się stanowczo Gubernatorstwa Sindu.

— Z Bokhary donoszą, że Król tameczny, w napędzie gniewu, zabił własną ręką niegodziwego Abdool Samul, swego pierwszego Ministra; tego samego, który niegdyś doradził Królowi, aby skazał na karę śmierci Półkownika Stoddart i Kapitana Connolly.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гляксберга—Печ. позвол. 7-го Нолября 1847 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. А. Мухинъ.